

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Aprilis, Maii & Ivnii

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

Vita S. Anthelmi Ex Primae Carthusiæ Præfecto Episcopi Bellicensis: ex ea,
quæ est apud Surium, edita à quodam eius æquali, & familiari amico. Vixit
temporibus Alexandri tertij Rom. Pont. circa annum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42716

lætus in cælum immigravit. Ciuib⁹ vniuersis magnum suum desiderium cum multis lachrymis & luctu diuturno coniunctum, reliquit. Fuit enim non modo sanctitatis & miraculorum gloria clarus, sed præcipuo quodam benignitatis studio præcellens, & laudibus manuetudinis, & lenitatis, & clementiæ præstans, tissimus.

VITA S. ANTHELMI EX PRIMAE

Carthusie Prefecto Episcopi Bellicensis: ex ea, quæ est apud Surium, edita à quodam eius & quāli, & familiari amico. Vixit temporeibus Alexandri tertij Rom. Pont. circa annum Domini 1160.

Teste C. Baron. in not. Mart. Rom.

C Elsa magnaque progenie claris in mundo parētibus, tali prole beatis, patre Arduino ex Allobrogum castello Signino, ^{26. Iunij.} Patria & parentes eius. matre nobilissimis suæ patriæ hominibus orta, beatus Anthelmus progenitus est; cui ea à tenuis vnguiculis cura præcipue in pectori vixit, quomodo perfectam Deo seruitutem, carnali nobilitate posthabita, exhiberet. Itaque cùm magna parentum voluntate literis adhibitus, non mediocres in artium maximarum disciplinis fecisset progressus, egregia indole vir, parum cautè tanta gratiarum usus affluentia, paulatim arridentis saeculi huius blandimentis allici cœpit, adeò ut rebus omnibus ad votum mirificè affluentibus tandem abreptus sit: ac seuerioris disciplinæ oblitus, in Gebennensem & Bellicensem ecclesias, magnis opibus & honoribus auctus concederit. In Gebenensi enim Ecclesia Præpositus & Secretarius;

Mundus illi blanditur.

tarius; in Bellicēsi verò Secretarius creatus est: quas ille dignitates in ijs Ecclesijs præcipuas magna cum laude ac nominis sui gloria administrabat.

Et si autem vanis & caducis rebus esset implicatus, attamen ab omni flagitio, & sordibus in primis avaritiæ alienus erat, & sacra omnia sacrorumque antistites, præcipue religiosos viros perpetuo naturæ instinctu colebat, eorumq; sermonibus ac familiaritate plurimum gaudebat. Itaque cùm adolescentiæ flore in magna mundi vanitate consumpto, diuina bonitas in rectum salutis iter eū renocare velle, coepit religiosorum hominum & in primis Carthusiensium loca inuisere: vitamque eorum non tam conuersionis desiderio, quam animi quadam curiositate diligenter explorare. Interim cùm suauitate ac dulcedine eorum paulatim afficeretur, fratres illos frequentius adiijt, eorumque domilia & cetera omnia diligentius perlustrans, sermones etiam de rebus diuinis instituebat. Tum verò fratres qui ad illum usque diem vanitati eius non nihil indulserant, ut sensere eius animum emollitum, tempus nocti opportunitum, de contemptu mundi sermones repetunt:hortanturque ut exigua pro magnis, pauca pro multis, falsa pro veris, pro sempiternis fluxa & caduca, contēnere ne dubitet. Quid multa? Diuini timoris spiritu corruptus, cōsilij & fortitudinis spiritu cōfirmatus, omnibus quæ mudi sunt protinus ex animo abdicatis, totum se diuino cultui & seruituti addixit: & in Carthusia, quā Portarū vocat, monastico ei? Ordinis habitu hilariter suscepto, Christianæ militiæ nomē dedit.

Frequenter
visitat Car-
thusianos.

Fit Carthu-
sianus omni-
bus relatis.

Cum autem eo tempore primaria Carthusia
exiguo

exiguo esset Christianorum militum præsidio
munita, Anthelius ex Portarum Carthusia eō
destinatus fuit, ut suæ virtutis exemplo, tyrones
in vasta illa eremo & horrore loci cōfirmaret. Mittitur in
excitaretque; quod sanè adeo egregiè viriliter. <sup>pri mariam
Carthusiam</sup>
que præstitit, ut prorsus esset nemo qui arduam
virtutis eius semitam ingredi posset. Tanta illi
in precibus & meditationibus erat lachrymarū <sup>Gratia lach.
copia;</sup> ut continui quidam riuuli intimo pietate ^{tymorum.}
tis astēctu expressi, ab eius oculis manare vide-
rentur. Et quidem sub ipsa solenni quotidiana-
rum precum persolutione, non raro terrentes
quidam ex oculis prorumpēbat, tanta vi, ut nul-
lo modo eos cohibere posset. In suorum verò &
alienorum peccatorum commemoratione, cre-
berrimis virginarum ictibus dorsum lateraq; cœ-
debat, plagaisque plágis cumulando, nunquam
carnem suam liuoris expertem, aut cutem inte- <sup>Disciplina
eius.</sup>
gram manere patiebatur.

Cum his autem, alijsque maioribus pietatis ^{Fit Procuras}
studijs strenue se Dei seruus exercebat, fuit ad ^{tor.}
Procuratoris officium euocatus, quod summa
cum laude, ac præcipua quadam charitate ad-
ministrabat. Si qua noxia vel inutilia reperiret,
ea mox profligabat, religioni contraria demo-
liebatur, inhonesta corrigebat, fratres laicos ab
illicitis compescebat. Si quem vidisset dissolu-
tum, vagum aut negligentem, arguendo, obse-
crando, increpando, castigando eum emendatio-
rem facere conabatur, nec quenquam sinebat à
regulæ præscripto desletere. Pauperibus & e-
genis pro insita sibi humanitate, non modo lar-
ga manu subueniebat, cibo pótūq; recreabat,
vestimenta nudis præbebat, sed etiam seipsum
magno charitatis affectu totum impendebat.

Inde

Creatur ma-
gnæ Carthu-
fæ prior.

Multos ad
Deum con-
uerit.

Eius solici-
tudo & dili-
gētia in pec-
catoribus

conuertēdis,

perditionis, ad veram salutis viam, & verbo & exemplo pertraxerit. Omnia enim pietatis suæ exercitia cū aliorū fructu & utilitate volebat esse coniuncta. Et quanquam non rarò homines qui

Inde omnibus admodū charus effectus Guidoni Carthusæ Priori, eximia virtute & prudētia viro, vitæ munere sanctissimè perfuncto succēsfit, & locum illum multis virtutibus sempiterna memoria dignis, adornauit. Parum namque esse statuebat fratres diuino spiritu illustratos in officio continere, ijsque paterna cura ac prouidentia subuenire, sed aliorum etiam saluti constituendæ sedulò inuigilabat. Nam præter orationes quas multis cū lachrymis sine intermissione pro totius Ecclesiæ necessitatibus fundebat, non paucos ex medijs mundi vanitatibus & profunda peccatorum caligine extraxit. Aduentantes enim, quos non rarò ea domus habet, hospites, magna benevolentię significatione expiebat eosque mira verborū lenitate ad frequentem flagitorum cōfessionem, virēque emēdationem inuitabat. Fratrem quoque suum ex medio honorum decursu, & certissimo æternæ vitæ periculo ad rectū salutis iter perduxit; Parentem quoque fœlicem non tam verbis quam clarissimis virtutum exemplis adeò permouit, vt tribus filijs magna virtute viris, præuentibus, ipse quoque contempto cum suis vanitatibus & mortiferis illecebris mundo, Saluatorēm sequutus sit. Et sanè hoc vel præcipuum in tantis ornamentis ac beneficijs, quæ in eum Deus plena manu congesit, ducēdum est, quid corpore in solitudine constitutus, non vni tantum sibi vacauerit, sed communis salutis cupidissimus, multos Deo adiuuante ex barathro

quidam, salutis suæ planè immemores, quos præcepis in omnem licentiam natura cupiditasque corruperat cum indignatione recedentes, & horrendas etiam in eum minas iactarent, nō tamen propterea aduentantes excludebat, vel salutis documenta subtrahebat: sed eādem animi modestia, eādem benignitate, probos pariter ac improbos admittebat; & cum per se, tum per alios ad eam rem maximè idoneos, singulis sanitaria animæ medicamenta administrabat. Porrò fratribus suis nihil, quod vel ad animæ vel ad corporis cùm necessitatem tūm utilitatem quoquo modo faciebat, deesse patiebatur: ne qua occasione ab assidua diuinarum rerum contemplatione deflechterent.

Et quidem cùm tot tantisque virtutum ornamenti esset decoratus, religiosæ quietis vitæq; priuatæ audissimus, summa fratrum voluntate Prioratu se abdicauit, & Carthusiæ gubernacula alijs tradidit: non ita tamen, ut spiritum illum solitudinis vni sibi consecraret, sed tum vel maximè ab omni terrenarum rerum occupatione expeditus. Christiana pietatis ac religionis studium propagabat. Sed ea vitæ tranquillitas non potuit viro sancto esse diuturna; nam paulò post Bernardus, Portarum Carthusiæ Prior officij sui vigiliam suam illi tradidit: quam nullo modo vir sanctus subterfugere potuis. Itaque Anthel- Anthelmus
mus quanquam inuitus, ne tamen minus dīcto preficitur
audiens videretur esse, se ad illam Carthusiam Portarum regendam diligentissimè contulit. Ac primùm ingentem frumenti vim, quam ibidem in magna annonæ caritate congestam inueniebat, pauperibus distribuit: & alijs item rerum omnium inopia laborantibus, pecunijs subuenit.

At

Iterū se ab
dicit Prio-
ratus.

Carthusia-
norum stu-
dium, erga
verum Pon-
tificem.

Anthelmus
eligitur Bel-
licensis Epi-
scopus.

At cum vir Dei multis occupatus, ab illis qui-
bus potissimum inhiabat, spiritualibus studijs &
exercitijs se distineri videret, vix biennij euolu-
to spatio, Prioris se officio rursus abdicans,
ad tutissimum semperque concupitum quietis ac
silentij portum, in magna Carthusia se recepit.
Etsi aut̄ solitudinis ac secreti amatisimus esset,
crebro tamen magnorum virorum grata visita-
tione recreabatur, & illi vicissim sanctis eius
colloquijs refecti, magno delibuti gadio rece-
deabant. Inter alias verò eius virtutes quibus e-
rat egregiè instructus, nequaquam infima fuit ar-
dentissimum Catholicæ unitatis conseruandæ
studiu. Cùm enim Rom. curiæ Episcopi, Alexan-
drum Apostolicæ sedi Canonica electione præ-
fecissent, & Octavianus ambitione cœcus malo
dænone impellente sedem inuasisset, & gratia
atque auctoritate illustris familiæ fretus, uni-
uersam penè ecclesiâ suis partibus adiunxit,
Ordo Carthusiensis, auctore Anthelmo, primus
in Occidentali Ecclesia, Alexandro obedientia
obtulit, ceterosque, ut eandem præstarent, &
exemplo & doctrina impulit, confirmauitque.

Non multò pòst accidit Bellicensem Ecclesiâ
suo orbari pastore, cui protinus Anthel-
mus è latebris eremi extractus, succedere com-
pulsus est. Nitebatur ille quidem fuga illum ho-
noris gradum declinare, nullumque non moue-
bat lapidem, vt reliquum vitæ tempus in silētio
& solitudine exigere posset; quinimo i-
psum adjit Romanum Pontificem, vt illum per-
moueret, ne adigeretur, eius autoritate, ad id,
quod neque sibi neque ecclesiæ à qua expeteba-
tur, vtile foret: sed Alexander Pontif. Max. diu
multumque reluctantem, & summis infimisque
preci-

precibus deprecantem, tanto maiore honore dignum existimabat, quo ille se magis deprimebat, eoq; indignum reputabat.

Igitur manibus ipsius Pontificis consecratus Episcopas animarum curam suscepit, seseq; non minus strenuè quam prudenter ad opus Euangeli comparauit. Et primò quidem totis viribus obscurata pietatis ac religionis faciem, multis virtutibus ac documentis illustrauit: & summa contentione profligatos clericorum mores, seu iore disciplina astrinxit. Nam qui infami foeminarum cōtuberniō dignitatis suæ immemores viuebāt, suis prouentibus & officio priuare non verebatur; ita tamen, ut eosdem foueret, tuendosq; suscipieret, ne qua ab alijs ignominia laderetur. In pauperes verò & inopes incredibili fuit benignitate & misericordia. Profectò in eorū sublevanda inopia nemo sollicitior fuit. Omnia enim quæ possidebat, pauperum esse patrimonium asterebat. Itaq; præter tenuem victum nihil sibi reseruabat, sed in pauperes erogabat. Suscepit duas in primis cōgregationes, singulari quodam studio tuendas fouendasq;: Ex quibus una viduarum & virginum, quæ sexum imbecillum cum ipso mundo virili animo vicerant; Altera leprosorum, quibus omnia quæ ad victum vestitumq; necessaria erant, liberaliter præbebat.

Eo anno quo ab hac vita decessit, magna annona caritas, magna fame & miserada valde calamitate homines opprimebat; quo tempore, S. vir innumerabilem pauperum multitudinē suis fouebat beneficijs; prorsus ut cuncti miraculū agnoscerent, quo Deus frumentum eius multiplicaret. Præfixerat aut̄ S. vir certū diem, ad quem vīq; eorum in opīx benignè subueniret, neq; pa-

VITA S. ZOILI

1050 teretur ut cū graui paupertatis malo cōflictaretur. Illo verò die aduentante, subitò acuta febre correptus in morbū incidit; quo paulatim confessus, 6. Kal. Iul. anno ætat. suæ amplius 70. Episcopatus verò 15. inter suorū lachrymas & amplexus, beatum Deo spiritum tradidit.

Moritur vir
sanctus.

Sacrum eius corpus fuit in Bellicensi Ecclesia honorificè tumulatum, ubi innumeris coruscans miraculis, quāta in cœlis gloria eius anima fruatur, clarissimè testatur. Certè inter alia hoc vnum constat, puerum quendam vita functu ad sepulchrum eius ad vitam reuocatum esse. Porro quidam adolescens haud infimæ nobilitatis, cùm die quodam venerabile viri sancti sepulchrum transiret, cerneretque homines morbos & malè affectos opem eius implorare, illorum fidem stultitia tribuens, ibat cachinnans. Et eccè subitò intolerabili febris ardore correptus, spem vitae abijcere cogebatur. Tum verò pœnitidine ductus, peccatum suum agnoscere, & sociorum manibus ad sepulchrū perductus, cum lachrymis & crebro singultu veniam petere, vota nuncupare, nihilq; non facere, ut amissam sanitatem recuperaret. Tandem verò precibus viri sancti manifesto miraculo liberatus, dicit quanto vir sanctus honore ac veneracione dignus esset.

MARTYRIVM S. ZOILI CORDVBENSIS,
vt habetur in Lucij Marinei sculpi, Regij historiogr. de rebus Hispan. lib., Passus est temp. Dioclet. & Maximia-

C. Bat. in no-
mar. Rom.

27. Junij.

Patria & pa-
rentes eius.

B eatissimus martyr Zoilus Cordubæ claris ortus natalibus, ab infantia Christianæ pietatis disciplinis itabutus, cùm adolescens publicè Christum confiteretur, à paganis arreptus, Iudicis cuiuldā tribunali oblatus est: atque